

ชื่อภาคนิพนธ์	: การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนของคณะกรรมการองค์กรชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ชื่อผู้เขียน	: นางสาวอิศรินทร์ หนูเมือง
ชื่อปริญญา	: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	: 2545

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1. ชูทฤษฎีการสร้างการมีส่วนร่วม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน 3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

กรอบในการศึกษาทฤษฎีการสร้างการมีส่วนร่วมเน้นการศึกษา 4 ประเด็นประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Output) 4) ผลลัพธ์ (Outcome)
กรอบในการศึกษาการมีส่วนร่วมเน้นศึกษาใน 2 มิติ คือ 1) การเข้าร่วมเป็นกรรมการและสมาชิกใน
องค์กรชุมชน 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนด้านต่าง ๆ สำหรับปัญหาและอุปสรรคเน้นการ
ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมชุมชนด้านต่าง ๆ แหล่งข้อมูลในการศึกษาประกอบ
ด้วย 3 แหล่งคือ 1. ข้อมูลจากเอกสาร รายงาน และกฎระเบียบ ต่าง ๆ ของ อบต. 2. ข้อมูลจากการ
สัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ จากคณะกรรมการองค์กรชุมชนได้
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน เครื่องมือในการศึกษาคือแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การ
สัมภาษณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการ
สร้างการมีส่วนร่วม 3. ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เช่นการเข้าร่วมประชุมประชาคมตำบล
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาทฤษฎีการสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน พบว่า
ด้านปัจจัยนำเข้า ได้มีการเตรียมผู้นำที่มีศักยภาพประมาณ 200 คน พร้อมทั้งจะเป็นผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงในชุมชน และมีความเข้าใจหลักการดำเนินงานของอบต. ซึ่งยึดหลักการมีส่วนร่วม
หลักธรรมาภิบาล และหลักประชาธิปไตย ตลอดจนได้รับรู้วัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนา

ด้านกระบวนการ มีการพัฒนาผู้นำด้วยการอบรมดูงาน ฝึกปฏิบัติจริง สร้างนิสัยที่เอื้อต่อการพัฒนา เช่น ตรงต่อเวลา กล้าแสดงความคิดเห็น

ด้านผลผลิต การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนสูง เกิดการวางแผนของตำบล โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดกลุ่มต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ จำนวนมาก

ด้านผลลัพธ์ ชุมชนได้รับรางวัล หลายรางวัล รวมทั้งรางวัลธรรมมาภิบาลดีเด่น จากมูลนิธิ คร.ป๊วย อึ้งภากรณ์ เกิดความภูมิใจในความเป็นคนบางพระ สามารถรักษานบธรรมนีย์ของชุมชนไว้ และมีคนมาดูงานเป็นที่รู้จักแพร่หลายทำให้เกิดการขยายผล

2. การศึกษาด้านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการและเป็นสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างและคนในครอบครัว พบว่าคณะกรรมการองค์กรชุมชนส่วนใหญ่ร่วมเป็นกรรมการและสมาชิกระหว่าง 4-6 องค์กร ส่วนคนในครอบครัวร่วมเป็นกรรมการและสมาชิก 1-3 องค์กร

3. ผลการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน พบว่าคณะกรรมการองค์กรชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เคยเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมดูงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง เข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี และกิจกรรมด้านการวางแผนพัฒนาชุมชนระดับองค์กรชุมชน ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล มีผู้เข้าร่วมอย่างต่ำ 2 ครั้งและสูงสุด 10 ครั้ง

4. ผลการศึกษามีปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมชุมชน พบว่า คณะกรรมการองค์กรชุมชนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีปัญหาในการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการฝึกอบรมดูงาน ด้านส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี และด้านการวางแผนพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินกิจกรรมชุมชนควรมีความต่อเนื่อง เพื่อสร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่สานต่อกิจกรรม และให้ได้รับการฝึกฝนทักษะในการทำงานพัฒนาชุมชนในระยะต่อไป

2. ควรมีการพิจารณาให้ค่าตอบแทนพิเศษแก่ผู้นำองค์กรชุมชน ที่มีผลงานชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นกำลังใจในการทุ่มเท คิดค้น หาแนวทางในการพัฒนาองค์กรชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

3. เร่งรัดพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็งขึ้น เพื่อเป็นกลไกเกื้อหนุนการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในระดับฐานรากและส่งผลให้เกิดการพัฒนาในระดับประเทศ

Title of Research Paper :The Participation of Community Committee in Community Development Activities: A Case Study of Bang Phra Local Administrative Committee, Bang Phra district, Chaheongsao province

Author : Miss Issarin Hnumuang

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

.....

This research aims to achieve three main objectives including reviewing the main strategies deployed to involve people in the development planning and implementation, 2) studying the participation process of local community in development projects and 2) analyzing main obstacle/challenge of participatory approach.

The main conceptual framework used in this study is to examine key four development factors starting from looking at the input factors, process, output and the project's outcome. The research is focused on studying the way in which local people participated as the members of the community committees and how they managed to solve problems/obstacles emerged during the implementation process. The research is based on three main sources of information:

- 1) Secondary data mainly obtained from the local administration organization such as committee's documents and reports
- 2) Interview data: this data is divided into two parts: information obtained from a random survey among 100 committee's members through a distribution of a questionnaire specially designed for this purpose, and an in-depth interview with five key committee's leaders.
- 3) Information obtained through the researcher's own observation through attending the committee's meetings and an analysis of descriptive statistic and percentage

1) **Input factor** : there were 200 leaders trained to run and initiate a constructive change to their community. These leaders have shown great understanding of the local administration organization's principles and hold true to the good governance and democratic ideology.

Process : there were consecutive training workshops to sharpen the members' skills in developing the project's activities. In addition, it has been found out that their interpersonal skills have also been developed to be more punctual and assertive.

Output : there was a high level of participation of local people in the development activities resulted in well-planned strategies, an effective use of the budget and the initiatives of several social and economic activities.

Outcome : the community was awarded the good governance community from Dr Puay Ungpakorn Foundation, which made them proud to be a member of the community and encouraged them to continue to preserve their culture and tradition. Their activities have also been widely recognized resulted in a large number of people coming to visit their projects over the past years.

2) Most of the committee members have participated in 4-6 communities organization while their family members have actively participated in about 1-3 community organization

3) The majority of the committee's members have already participated in at least two training workshops. For other activities such as cultural conservation and participation in development planning, the lowest number of attendance is 2 while the highest is 10.

4) Most of the committee's members agree that there is no problem during the implementation of income generating activities, training, cultural promotion and conservation and community development planning activities.

5) Most of the committee's members stress the significance of having a good leader who has transparency in management and administration. The other important factor is the community's unity. The research shows that Bang Prha community leader possess good creativity and democratic mind.

Recommendations

1) These activities need to be maintained to ensure that the next generation receive proper education and skills training and able to further develop their own community in the future.

2) A pay rise for active and productive community leaders should be taken under consideration to improve morale and encourage them to continue with the good job.

3) Community development needs to be widely promoted as part of the national economic, social and political development policy.